

gai. Kiwu sapioaigha kitoadakio. Oramoangga enogha ra wari bingha, enogha ra wari bingha. Maika saiengga kiraiwi makoina sigha. Maika kiwu naiwigha adasa rumagha. Maika kiwe ruma boma kaisaikio.

Maika kiribina bawagha ra karabanina. Maika kiwu fo paiki. Fimbo kirawari ma fimbo ki ra sado fimbo kikana fo.

Kepala van Saifoni.

men hen bepijlen. Men nam Hibiscustakken en wierp ze hen achterna. En 's avonds ging de een naar de vrouw van de ander en ze brachten haar de volgende dag weer op diezelfde plaats. Daarop namen ze messen en vernielden het huis en maakten zich ieder voor zich een klein huisje.

Maar de volwassen vrouwen van hen bleven weg. Ze slaagden er eerst niet in een varken te pakken, maar dan gingen ze er naar zoeken en dan vonden zij een varken en pijlden het.

X. DE VERBORGEN VADER.

89. Ghaghi, de verborgen vader.

Ghaghi. Kikoina kiriruma maika kiwo kiwe da. Ko maika ribingha we gogoko. Maika kikoaina no binggigha kiwe ro. Ribingha we gogobeka ioaiwa ghomino etio. Maika kikoaiwa kirighominggigha ioaiwa we nandara ruo.

Maika Ghaghi iurako iafa: „Rari bawani rao afa roaiwa ghomina endu ewomo”.

Maika iurabeka iokowa ridogha. Maika iateina riruma bomagha, maika wu rinighaifafagha, raiwagha ianako. Maika nighaigha we daio. Maika sumo nighaigha we wanggéagha, sumoki we esa, sumo wanggéa banggaikena. Maika iunggi rana woruo.

Maika Sapari we riepamanigha

Ghaghi. Ze woonden in hun huis en gingen een raak houden. Toen ze teruggekeerd waren, was zijn vrouw gierig (voor de gezellen) en hij kreeg maar één slaaf. Maar de andere vrouwen, die er woonden, waren gul. Daarom kregen zij elk twee slaven, die zij mocht houden.

Toen werd Ghaghi boos en zei: „Ik ben de voornaamste en ik krijg geen twee slaven om te houden”.

Uit boosheid trapte hij zijn kamer uit elkaar en maakte zich een klein huisje. Daarop nam hij zijn uitgeschoten klapperspruit met zich mee en plantte ze. En toen die klapper vruchten kreeg, sneed hij de klapper in de bloemtros om palmwijn te tappen en tapte vijf bloemtrossen aan. Hij had er twee nachten van gedronken.

Toen stak Sapari (= Morgenster) zijn

dura ghero urana nighaigha uri-gha. Maika Sapari iesi ghere iuna Ghaghi riesagha. Saiengga Ghaghi rama, wara paiki wa esa. Saieka ra ma suki makoina. Ramaika Sapari iesi ghero. Maika Ghaghi ioaimana nigharo urigha. Maika Sapari iesi gheika Ghaghia iasandori.

Maika iamondora Sapiaieka maika iafa: „Anona iato rawe rewangua wen”.

Maika Ghaghi nitatoko.

Sapari iona iafa: „Anona iato rawe raibinaiwogha, rawe we aueni”.

Ribinaiwo nasana Mandanamake.

Maika Sapari iafa: „Mato rawe raiaiwoniengga awu ana bingigha enoini”.

Maika Sapari raiwagha ieama binaiwoewaranagha so ndauo. So ndaueka so di wiamagha nisusigha. Maika wiamagha nisusigha sasa naghao. Maika ninagha saranina. Maika ioaiwa warimagha.

Maika imai wewa famuna wari-
magha fero. Maika wiamagha
ionauri iafa: „Ioaia fino, rawe
sairani kitaghaina ianinggusara
kuigha fino wa imai”.

Maika we wariboigha kitaghara.
Maika ionéa mangguigha kira
ndau kitaghara makoina. Ianing-
gusara warimaigha paikieka wu

trap uit naar beneden op de kruin van de klapperboom. Sapari daalde naar beneden en dronk de palmwijn van Ghaghi. De volgende dag kwam Ghaghi en zocht tevergeefs naar palmwijn. De dag daarna kwam hij ze weer tappen en 's nachts daalde Sapari naar beneden. Maar Ghaghi was stilletjes in de klapper gaan zitten, en toen Sapari naar beneden kwam, greep Ghaghi hem vast.

Toen hij Sapari vastgegrepen had, zei deze: „Vind goed, dat ik je een bord geef (om los te komen)”.

Maar Ghaghi weigerde.

Sapari zei: „Vind goed, dat ik mijn liefdesmedicijn aan jou geef”.

Zijn liefdesmedicijn heette Mandanamake.

Sapari zei: „Dan geef ik je mijn liefdesmedicijn en dan kun je een vrouw trouwen”.

Toen nam Sapari het mee, brak er een twijgje af, en wierp het naar buiten, tegen de borst van een meisje aan. Daardoor begon haar borst te jeuken en zij krabde er aan en werd zwanger. En ze kreeg een jongen.

Maar de vader (van het meisje) wilde de jongen doodslaan. Het meisje verbood het hem en zei: „Laat hem maar in leven blijven. Ik zal een initiatiefeest houden waar men kan komen zingen, en dan kan hij de jongens eens nakijken naar zijn vader”.

Daarop lieten ze de jonggezellen zingen. Toen zei ze, dat de getrouwde mensen te voorschijn komen om ook te zingen. Hij inspecteerde de jonge mensen, maar vond

mana bawaigha ndauo kitaghai makoina. Maika Ghaghi iadi-ghani we mana bawa. Maika ianinggusaiki paikieka wiamagha iuana nugha iafa: „So mimi minda titiwanina ma?”

Maika kikafa: „Mana bawagha Ghaghi mesieka ianana ruma-gha”.

Maika wiamagha ionéa iomofi kisikiragha onéa Ghaghi. Maika Ghaghi iona iafa: „Wisiwera we rana”.

Maika onakorabeka iotare rada-kio. Kiraiwighaika iesina epama-nigha. Maika saghara rirangha. Maika warimagha ianibari iafa: „Daidani imaia”.

Maika wiamagha imai ningga-maró ianiko iafa: „We mana bawagha wéa ranitataio”.

Imaiki inaiki kikamobuaiki.

Kikoaieka warimagha ianiba ado. Maika inai iona iafa: „Aghani ba. So waribogha anieka wowa adogha eno wa aghani wéa. Aghari bawani wéa afa wo wu ado ewomo. Mana bawa ianana rumani wéa”.

Maika warimagha ianiko korako ra ma imai fono. Ianike iafa: „Daida, awe ra na ado ma ranio”.

Maika Ghaghi iona iafa: „Aru-ra reigha kato aede fonangga awu adoweni. Awuiengga aghan-gha nieni”.

Maika rura reigha, iede fombe-

niets, en toen haalde ze de oude mannen te voorschijn en die zongen ook. Nu had Ghaghi zich veranderd in een oud man. Toen hij hen zonder hem te vinden had geïnspecteerd, vroeg het meisje aan de dorpelingen: „Zijn jullie wel allemaal hier gekomen?”

Ze zeiden: „Alleen de oude Ghaghi zit nog in huis”.

Daarop zei het meisje tegen haar grootouders, dat ze Ghaghi moesten gaan oproepen. Maar Ghaghi zei: „Ik lig met de koorts”.

Toen ze hem bars toespraken, stond hij op en liep achter hen aan. Ze brachten hem mee en hij klom de trap op. Daarop zong hij zijn gezang. Toen begon de jongen om hem te huilen en zei: „Dat is mijn vader”.

Maar de vader van het meisje begon van beschaamdheid te huilen en zei: „Het is maar een oude man en hem wil ik niet”. De vaders en moeders liepen bij haar weg. Na verloop van tijd huilde de jongen om vis. Toen zei zijn moeder: „Huil maar flink. Als het een jonggezel was geweest, dan zou hij een vis zijn gaan halen, dat je kon eten. Je vader is echter maar een oud man en die gaat geen vis halen. Die oude man blijft maar hier in huis liggen”. De jongen begon hard te huilen en liep naar achter naar zijn vader. Huilend zei hij: „Vader, geef mij vis om te eten”.

Ghaghi zei: „Open de vloer en kom van achter om de vis te pakken. Pak ze op en eet er van”.

Hij opende de vloer en kwam van achter

ka wu adoigha ana aragha. Maika iangha paiki na adoferaigha ana. Maika raiwa fono iababe inai iafa: „Auno wa dai-dai nigogopeio. Nemani aghani-ma daida we we rai adoni”.

Maika saieka ianiba uio. Maika ra fone ionéa imai iafa: „Daida, awe rana uio”.

Maika imai iafa: „Arura reigha iato awu uini”.

Maika wu uigha, ianggi paiki na negha. Raiwa fono iababe inai iafa: „Auno wa daidai nigogopeio. Nemani anima raiuini ma daidai we we rai ui ineni”.

Maika saieka ianika rifu makoina. Maika inai iedeada warimagha fono iafa: „Manabawagha nionainenieka uraini”.

Maika saieka iasona rikowaigha ghado rikanaigha. Maika imai iana manduga. Maika manduga iamosa ghero. Maika imai wu manigha raiwi na rewogha ndauo. Maika imai ioba kaghana danggigha, maika weporoma sagha. Maika iafa: „Nunggu tinggu ani rangga rawe manini ndae uni nifafa”.

Maika manigha iotaina sadogha nduno. Maika iodi iosaina rikanaigha we bogha.

Maika nunggu matangu ragha usagha kaghanadanggigha makoina. Maika matangu iodi nda saiani na sagha. Saianieka iotaina sadogha nduna. Maika ragha sunana masina, maika we wari-

op de brug de vis pakken. Hij at ze tot op de graten na op. Die bracht hij naar achter en liet ze zijn moeder zien en zei: „U zegt, dat vader niet deugt. Kijk dan eens hier: vader heeft me deze vis gegeven”.

De volgende dag huilde hij om pisang. Hij ging naar achter en zei tot zijn vader: „Vader, geef mij pisang”.

De vader zei: „Open de vloer, dan kun je pisang nemen”.

Daarop nam hij pisang en at ze op één na op. Die bracht hij naar achteren en liet hem aan zijn moeder zien en zei: „U zegt, dat vader niet deugt. Kijk dan nu eens naar deze pisang; vader heeft mij deze pisang gegeven”.

De volgende dag huilde hij weer om pinang. Toen ging de moeder achter de jongen aan uit het achterhuis en zei: „Als die oude man zo is dan staat het er”. De dag daarna nam hij (Ghaghi) zijn pijlen en zijn boog. Toen schoot de vader een zeearend en de zeearend viel naar beneden. Toen nam de vader die vogel mee naar de kaap buiten. Daarop hakte de vader brandhout van een motoa-boom en liet een vuur opvlammen. Hij zei: „Als ik een echt mens ben, dan kan ik deze vogel in het vuur doen en hem verbranden”.

En toen herrees die vogel weer binnen uit het vuur. Hij daalde neer en ging boven op zijn boog staan.

Toen ging die man zelf weer brandhout van de motoa-boom splijten en sprong zelf in het vuur en verbrandde zich in het vuur. Daarna herrees hij uit het vuur. Toen ging hij in het water een bad nemen en veranderde in een jonggezel.

bonina.

Maika ra ma sa sigha gha wu sarako pondisi, aiso, maika nisinio. Riburinie. Maika ra ma rumagha.

Warimagha ianimgha siri iafa: „Daidani raiwa manigha ma”. Iata fone wu manigha ri imai.

Maika iede fone ionéa inai iafa: „Aedegha asi daidai. Daidani we waribonina”.

Inai iede fone siri wa niroigha. Niroika inai wewa ioaina wo ienggéaigha. (Maika imai iafa:) „Auno wa ra nigogopea”.

Maika iodideri paiki, nikorake ioaina ienggéaboi na.

Maika warimagha iafa: „Mina, auno wa daida wa nigogopeio”.

Maika inai iafa: „Rasipaboi rafa „tombo mana bawanieka” rona-wara. Rasi wa we waribo unaineni rawo wa ronéa daida kikoaina ineni ewomo”.

Maika saiengga iateina ghagha kiwo ma imai. Maika kitoro ma kirumarenggagha. Maika mamboigha kirekitara kiribimbo-gha.

Maika Ghaghi ninggamaiwa imai kikonawarieghaika ra ma nokigha wetero ioai diki. Maika iondagha kiwu ghagha ghado aigha. Maika kikusa ghagha na rumagha. Ra maika wara paiki wa Ghaghi.

Maika iafa: „Orasa ghofurieng-

Daarop ging hij weer naar dat vuur daar en pakte zilveren, celluloid en gevlochten armbanden en versierde zich. (Ook) zijn neusversiersel. Daarop ging hij naar huis.

De jongen keek op en zag hem en zei: „Vader brengt een vogel mee”.

Hij snelde uit het achterhuis toe en pakte de vogel bij zijn vader.

Daarop liep hij naar achter en zei tot zijn moeder: „Kom eens, dan kun je vader zien. Vader is in een jonggezel veranderd”. De moeder kwam van achter en zag, dat hij knap was. Daarom wilde de moeder op zijn schoot gaan zitten. (Maar de vader zei:) „Je zei, dat ik niet deugde”. Maar het lukte hem niet haar er af te laten glijden, want ze bleef met geweld op zijn schoot zitten.

De jongen zei: „Moeder, je zei van vader, dat hij niet deugde”.

De moeder zei: „Ik heb me op hem verkeken en zei: „dit is stellig een oude man” en geschimpt. Nu ik heb gezien, dat hij zulk een jonggezel is, ga ik het zeggen aan mijn vaders, die hier niet wonen”.

De volgende dag maakte hij een prauw en gingen ze naar de vaders. Ze legden aan bij hun voorhuis. Toen herkenden de broers hun zuster.

Maar Ghaghi was beschaamd, omdat de vaders hem beschimpt hadden en ging apart naar anderen en woonde bij hen. Toen namen zijn zwagers de prauw en allerlei dingen en hesen de prauw in huis. Tevergeefs zochten zij echter naar Ghaghi.

Hij zei: „Straks zullen jullie je zuster niet

ga afa miti mindibimboni ewomo".

Maika Ghaghi wu bingha kisi-kiwo. Kiwo ghagha duna rewogha. Maika kisiesina rewogha ida kirirumagha kikoainina. Kimina nina afa mamboigha komaki ewomo. Oainina.

Tomasi-Nubuai.

90. Seraraikuni en Insosi.

Winuri ioai karaba, ioaina ridamagha wetero. Mangha Seraraikuni ioaina nusagha wetero. Ioaiweteika Winuri woraigha katopéa akagha. Maika Raikuni ionausara tina wa kowaighaika iangha di Winuri woraigha. Maika nisusigha sasaika naghao. Maika ninagha sarao.

Maika imai Munibiraki.

Maika Winuri ioaiwa rikugha na rumagha, rinasanai Mundi. Maika Munibiraka ra wu fio wario.

Winuri ioaiwa riwarimagha ieasagha kaio, kaieka konéa Ghoai-gha kitaghara wa keiwa Mundi.

Maika warimagha ianinggusara imaikigha nitatakio. Maika imai iona makoinaika Rumbo-ukigha Fa-ukigha kiwo makoina kitagharo, afa imai saghai di ki ewomo.

Maika inawa Seraraikuni wo na Rumboiafai, ranabuino Seraraikuni wu riadagha ra ndau, saku-

meer zien".

En Ghaghi nam zijn vrouw en ging met haar weg. Toen ze in de prauw zaten zonk die op de kaap. Ze klommen op de kaap aan land en zetten er een huis om in te wonen. Ze bleven er, maar de broers kwamen niet naar hen toe. Zij zijn daar gebleven.

Winuri woonde ver weg, apart in een jongelingshuis. De man Seraraikuni woonde apart op een eiland. Op een keer stak het hoofd van Winuri boven uit de dakbedekking. Toen besprak Raikuni zijn pijl en raakte Winuri in het haar. Haar borst begon te jeuken en zij krabde er aan en werd zwanger.

Haar vader was Munibiraki.

Winuri bracht haar jongen groot in huis, hij heette Mundi. Munibiraki ging sago voor hem halen.

Ze bracht hem groot tot hij tanden kreeg en toen droeg ze die Binnenlanders op een initiatiefeest te maken voor het aanbrengen der ringen bij Mundi.

De jongen keek de vaders na, maar hij wilde hen niet. Toen zei haar vader weer, dat de lui van Rumbo en die van Fa ook moesten komen zingen, maar zijn vader was niet bij de zangers.

En toen kwam Seraraikuni van Rumboiafai; midden in de nacht nam Seraraikuni zijn lans en kwam te voorschijn;

ri na sairagha. Seraraikuni ieng-géa nigogoko afa niro ewomo.

Maika Mundi iodi ndau, fesio, iafa: „Daidani imaia”.

Maika Winuri iafa: „Afa afesa waribo eno ewomo! Afesa mana bawagha waie?”

Maika saieka Seraraikuni kiwo-wuara warigha kisi inai. Kowuarieka warimagha ianikakoraba imai. Maika Munibiraki fandi ghaghaika iarina Winuri rifigha, winighaigha koiwi ada rimangha. Maika Winuri iafa: „Munibirako, awoiwa ra wa? So waribo anieka rawui wéa. Mana bawani we ranitataio”.

Maika iafa: „Warimawako ianiba imai korabeka rawoiwamisi ma imai”.

Maika woiwieka iafa: „Fofu, awoiwa ra ma daida rinusagha Faiarumboi”.

Maika wo fosorana Seraraikuni rirumaghaika imai maina, wari-magha iesi ma imai rumagha nduno. Maika Mundiraki wu wimagha Winuri raiwi ma rumagha, kisi mangha ioaro.

Mundiraki iesi ghere wu figha nduno, wu nighaigha. Maika Winuri kisi mangha Seraraikuni kikoare imai wowuaki.

Maika mangha iona bingha we wiwiroika bingha ionawari, iafa: „So aniroika aunara we wiwiro”.

Maika Seraraikuni ionéa wari-magha Mundi iafa: „Aede awu

hij liep (op die lans) te steunen bij het feest, want Seraraikuni was slecht ter been en niet knap.

Toen sprong Mundi te voorschijn, pakte hem vast en zei: „Dit is mijn vader”.

„Je hebt geen jonggezel vastgepakt”, zei Winuri. „Waarom pak je die oude man?”

De volgende dag ging Seraraikuni bij zoon en moeder weg. Daarop huilde de jongen hard om zijn vader. Daarom maakte Munibiraki de prauw reisvaardig, laadde de sago en de klappers van Winuri op en bracht haar achter haar man aan. Winuri zei: „Munibiraki, waarom breng je me weg? Als het nu een jonggezel was, dan zou ik hem wel trouwen. Die oude man maakt mij afkerig van zich”.

„Dat jongmens huilt erg om zijn vader en daarom breng ik jullie beiden naar zijn vader”, zei hij.

Toen hij hem wegbracht, zei hij (de jongen): „Grootvader, breng mij naar Faiarumboi, het eiland van mijn vader”.

Toen ze bij het huis van Seraraikuni hadden aangelegd, bleef de vader aan boord, maar de jongen klom naar boven het huis in. Mundiraki nam zijn dochter Winuri en bracht haar naar het huis, waar zij bleef met haar man.

Mundiraki klom naar beneden en haalde de sago boven en de klappers. Toen bleef Winuri bij haar man Seraraikuni en de vader ging bij hen weg.

Toen de man zei, dat de vrouw pap moest maken, zei die vrouw knorrig tegen hem: „Als je nou mooi was, kon je mij opdragen pap te maken”.

Seraraikuni zei tegen zijn zoon Mundi: „Ga eens vuur halen, dan kan ik een

sao ma ato rasumo raisabaku".

Maika raiwaghaika imai wu danggigha, iaruka sagha poromaika iesi nda saiani. Saiani tamoieka iodi ndere wasio. Wasieka rirufenagha we rari, nikorigha we naibawagha we mano. Maika imai nisinieka ra ma rumagha ghao.

Warimagha iosai na rumarenggagha iafa: „Daidani ra maigha. Maika mina, aghafa „daida nigogoko", nemanieka waribo ra ma".

Maika bingha nuwarieka we rikawariwigha, ianggiwa riwariboigha. Maika ionéa warimagha iafa: „Mundio, auna ato aumofi woiwa riaini mao, ianggi kanaieni".

Maika we wiraghaika Munidiraki woghaika iarina riaigha, iarina ghagha duo, woiki.

Saremoi-Nubuui.

cigaret roken".

Toen hij het gebracht had, nam zijn vader brandhout, legde een laaiend vuur aan en steeg in het vuur en verbrandde. Daarna sprong hij aan land en wreef zich af. Daarna veranderde zijn huid in blauw doek en zijn gebeente in hakmessen en bijlen. Daarop versierde de vader zich en ging naar zijn huis ginds.

Zijn zoon stond in het voorhuis en zei: „Vader komt er aan. En, moeder, je zei „vader deugt niet" en nu komt er een jonggezel aan".

De vrouw werd verliefd op hem en gaf hem pap met bonen, die hij samen met zijn gezellen opat. Daarop zei hij tot zijn jongen: „Mundi, zeg dat je grootvader zijn zaken hier brengt, want ik kan ze wel plaatsen".

Toen gaf hij een teken en Munidiraki ging en laadde zijn prauw tot zinkens toe vol met zijn goederen en bracht ze mee.

91. Seraraikuni en Inaimeri.

Seraraikuni sokoda Inameri risusigha sokoda na rifugha. Maika ninagha sarao. Maika ioaiwa warimagha nibanina.

Maika nibaika kiwo Kaifurigha ghado Sorawigha ghado Ghoisamai. Kiwogha kitaghara sairagha na Barafasi.

Maika warimagha ianinggusara nunggu-kikowa-ukigha, ianinggusara paiki wa imai. Warimagha ianike sarawa rosagha Pedei Ghamusupedei. Seraraikuni ioai-

Seraraikuni gooide Inaimeri met een pinang tegen de borst en toen werd ze zwanger. Ze bracht een zoon groot.

Daarop gingen ze naar Kaipuri en naar Sorawi en naar Ghoisamai. Toen gingen ze een initiatie-ceremonie opvoeren aan de Barapasi.

De jongen zocht onder de dansers zonder resultaat naar zijn vader. Huilend strekte hij de armen uit naar de berg Pedei Ghamusupedei. Seraraikuni woonde op die berg. Daarop namen ze hem op en

na rosagha. Maika kiwuki raiwi ghero, kitaghai na sairagha. Maika warimagha iafa: „Daidani maia”.

Inaimeri iafa: „Niroeka rawui wéa”.

Maika mamboigha kiwu Inaimeri kikamokiwi ma Kaifurio. Maika Seraraikuni iurabarieka we ghaidogha fokora wuaikieka kiwe paiki we ko rudo we tunio. Maika inawa kiwoiwa bingha ghéa sao. Koiwi ghado riwarimagha kiwei ioai di imai na rosagha. Ionéa ghaidogha sunina kiwousara nina. Kioaieka warimagha ianiba moragha ghado aifagha. Ionaika rosagha we ghaidarewo.

Maika warimagha ianiba uio. Ianiba senaneno makoina. Ionai-ka senanenggigha ianggio. Ionangga binagha, ionangga fagha.

Denei-Nubuai.

92. Seraraikuni en Inamai.

Seraraikuni iesina nighaigha iesiwa iana manigha. Nighaigha rinasanai Windaghi. Maika manigha kikana nighaimuagha. Maika ianitaue sira Inamai wa ioaina Rofonanusagha, siri wa kikigha woraigha weworu na korudoigha.

Maika Inanai rimambo nandukigha Raiki Mundiri, kisikikamo siraka worukigha, wosi na ruma-rengga, wosi na bubo.

Maika Seraraikuni ianitau sirie-

brachten hem naar beneden en ze gingen feest vieren. De jongen zei: „Dat is mijn vader”.

Inaimeri zei: „Als hij knap was, zou ik hem wel trouwen”.

Toen namen de broers Inaimeri en vluchten met haar naar Kaipuri.

Maar Seraraikuni werd kwaad op haar en liet de rivier drooglopen onder hen, zodat ze er niet in slaagden de zee op te roeien. En meteen brachten ze de vrouw weer naar boven met haar zoon en lieten hem blijven bij zijn vader op de bergen. Hij gelastte de rivier weer diep te worden en ze konden weer verder roeien. Na verloop van tijd hilde de jongen om schelpdieren en kreeften. Op zijn bevel veranderden de bergen toen in vloedbosland.

Toen hilde de jongen om pisang en ook om papaja. Op zijn bevel ontstonden de papaja's, die hij kon eten en ook ontstond op zijn woord de *bina*- en de *fa*-boom.

Seraraikuni klom in een klapperboom om vogels te schieten. De klapperboom heette Windaghi. De vogels zaten op het klappervruchtzetsel. Toen keek hij de zee op en zag Inamai zitten op het eiland Noemfoor. Hij zag, dat men haar het haar in twee toeften in de haarkokertjes had gedaan.

Haar twee broers Raiki en Mundiri, hadden twee dakraampjes aangebracht, één in het voorhuis en één in het achterhuis.

Toen nu Seraraikuni naar buiten had

ka iatauo kowaiwurateigha, amo ghere modi Inanai nisuusigha. Maika nagha. Saieka nisuusireng-gai menggio. Menggieka ninagha sara.

Saraika mambo nandukigha kikuani kikafa: „Inanao, auari eno ani ra ma ioauo?”

Ninagha bao ioaiwa kugha. Ioaiweka kugha niba ianiba imai. Maika mambo nandukigha kikonu kitaghara. Nugha kita-ghaieka warimagha ianinggu-saiki paikio iafa: „Daidani ioaina Ghamusupedei”.

Maika mambo nandukigha atei-na ghagha keiwi ndero. Kiwu righoigha Tanibaibai, kiwu Inanai rifogha Seuri, rimanigha Aweki, kiwu risomano, ribarai-gha, rikauigha. Kikedeieka koiwi ndero. Kirimanigha iodina ghairogga.

Maika Auinggigha ede ndau kewa kiwu righoigha Tanibaibai. Auinggigha rinasanai Ghorisei Ghomborei. Koiwi ndero ioai di ki na ghaidopakugha.

Maika koiwi fogha sao iodina Dusi-nafagha.

Maika koiwa warimagha kisi inai ghaidourigha sao.

Ko saika Barapasigha kitira warimagha. Iafa: „Daidanggi mu ewomo. Daidani Seraraikuni ioaina uriaka”.

gekeken en haar zag, schoot hij twee pijl-blaadjes naar buiten en die vielen naar beneden en raakten de borsten van Inanai en ze begon er aan te krabben. De volgende dag werd de tepelhof donker en daarna was ze zwanger.

Daarom vroegen haar beide broers haar: „Inanai, wie is er met jou komen cohabiteren?”

Ze werd hoogzwanger en kreeg een kind. Daarna werd die jongen groot en huilde om zijn vader. Haar beide broers zeiden aan de dorpelingen, dat ze een feest moesten vieren. Daarbij monsterde de jongen hen zonder zijn vader te vinden en zei: „Mijn vader zit op (de berg) Ghamusupedei”.

Daarop maakten haar twee broers een prauw en brachten hem het land in. Ze haalden haar slang Tanibaibei en Seuri, het varken van Inanai en Aweki, haar vogeltje, en haar nipahpalm, haar kalebas en haar mangroveboom. Ze gingen heen en brachten ze het land in. Hun vogeltje streek neer aan de monding van het water.

Toen kwamen de vrouwelijke *Auo* om haar slang Tanibaibei te pakken. Deze *Auo* heetten Ghorisei en Ghomborei. Ze haalden hem aan land en hij bleef bij hen midden in het water.

Nu roeiden ze het varken stroomopwaarts en dat sprong er uit op het strand Dusi. Verder brachten ze de jongen met zijn moeder naar de bovenloop van de rivier. Toen ze boven bij de Barapasi waren aangekomen, bekeken zij de jongen, maar die zei: „Jullie zijn mijn vader niet. Mijn vader is Seraraikuni, die aan de bovenloop ginds zit”.

Kiwo saika Seraraikuni ionéa Beresei iafa: „Bereseo, rara onaineniengga aghaghabaira mato rara ghere rawu warimawako mato inai nitatarangga aghonangga ghaidoni fokoiki mato kikoaiwa raibino”.

Maika iede ndau sarawa riwarima. Maika inai nitata Seraraikuni ionéa mamboigha iafa: „Mitora kato boini. Rikuani aimba wuio, roba”.

Maika kitoiwa mobeka Beresai ionaika fokora ghaidogha kikoainina. Bingha ianike ianana ghadogha. Mangha wu kugha raiwi ma rosagha nina.

Vrouw van Risei.

93. Mandanimakei, de verborgen vader.

Nungguani Mandanimakei. Maika rasuka rinigharoesagha. Maika Sapari iumana riesaika ioaina nigharourigha, ioaiwi ranani. Maika mana bawagha iafa: „Inonieka iumana raiesagha”.

Maika sara iamondori, ioaiwi saro, iona iafa: „Awe rono aiwo ato rafaudaraui”.

Maika we aiworenggaika Mandanimakei nitatako. Maika iona korabeka iafa: „Aghababeana eugha”.

Maika iafa: „Awe natekaimbe-

Ze roeiden nog verder naar boven en toen zei Seraraikuni tot Beresei: „Beresei, als ik nu meteen wegga dan moet je acht geven op mij; dan zal ik naar beneden gaan en de jongen ophalen, en dan, als de moeder mij niet wil, moet jij bevel geven, dat de rivier hier onder hen droogloopt, dan moeten ze met mijn vrouw blijven zitten”.

Toen kwam hij naar buiten en stak de armen uit naar zijn jongen. Maar de moeder had geen lust in Seraraikuni en zei tot haar broers: „Achteruit! Dan gaan we weg! Maar, zijn kind, laat hij dat maar nemen. Dat is wel goed”.

Toen ze nu achteruit hadden geslagen droogde op bevel van Beresai de rivier op en ze bleven zitten. De vrouw ging in de prauw liggen huilen en de man nam het kind mee naar de bergen.

Er was eens een man Mandanimakei, die zijn klapperpalm ging tappen. Maar omdat de Morgenster stilletjes zijn palmwijn opdrank, ging hij boven in de klapper zitten om 's nachts de wacht te houden. Toen zei die oude man: „Hij is het, die stilletjes mijn palmwijn opdrinkt”.

Hij stak de hand uit, greep hem vast en hield hem onder bewaking tot de ochtend en zei: „Geef mij van jouw medicijn, dan zal ik je loslaten”.

Toen gaf hij hem de helft van de medicijn, maar Mandanimakei weigerde. „Laat mij de stam er van zien”, zei hij bars.

Hij zei: „Laat die aan de kanten zitten

kigha naio. Awu buimbewako. Awu rana reghaiwe”.

Maika sumo rana wosio. Maika iufararerana saronggagha. Maika soiwaika mokoda wiamagha Insosi risusigha. Maika risusigha sasaika nagha. Saiengga ninagha saraika ioaiwa warimagha.

Maika ionaika nuini titiikio kiwo kitaghaiwa warimagha ianing-gusaiki wa imai. Maika ianing-gusara nuigha paiki wa imai. Maika Mandanimakei ianana awugha. Matau sakuri na abogha ra ma. Maika warimagha iafa: „Daidani imaia”.

Maika nugha kiwo kaia wu Insosi kisi mangha.

Maika Mandanimakei ragha iuta kaghanadangha. Maika iaruka sagha we poroma sagha rangha bao. Maika iamosa nda saia-nina. Maika iasana nirufena. Maika nirufenagha we aina. Maika raghaika warimagha iafa: „Nemanieka daida we wariboghéa”.

Maika inai iafa: „Aghai iari we mana bawa afa mawani ewomo”.

Maika warimagha iatagha fesa imai. Maika mosigha foko. Ragha rira nafagha we kapari. Maika anda riaigha ndau aringgi na kapari. Maika wu bingha warigha oarana kaparigha, kararomana Arataneni.

Maika iuana nugha: „Minona iato wu kapari ndere ana ri mu

en neem die uit het midden. Neem het rode blad”.

Toen brak hij er één blad af en blies het van zijn mond weg en het waaide weg en raakte in zijn val de borsten van Insosi. En omdat haar borst jeukte, krabde ze eraan. De volgende dag was ze zwanger en kreeg een kind.

Toen zei ze, dat al die verschillende dorps-gemeenschappen voor haar jongen feest moesten komen houden, dat hij onder hen naar zijn vader kon kijken. Maar hij kon bij die mensen zijn vader niet vinden. Mandanimakei lag aan de haard en kwam er aan, steunend op een stok. Toen zei de jongen: „Dat is mijn vader”.

Daarop liepen de dorpelingen allemaal weg bij Insosi en haar man.

Toen ging Mandanimakei brandhout maken van de motoa-boom en schikte een vuur met hoog oplaaierende vlammen. Toen stortte hij zich in het vuur en verbrandde. Hij peuterde zijn vel er af, want hij leed aan de schurft.

Toen hij er aan kwam, zei de jongen: „Nu is vader weer een jongeman geworden”.

Maar de moeder zei: „Je vader is een oude man, en dát is hij niet”.

De jongen snelde toe en pakte zijn vader beet. Toen werd het ebbe en hij (de vader) krabbelde in het zand, waardoor een schip ontstond. Hij haalde zijn bezittingen er uit en laadde ze in het schip. Daarop haalde hij vrouw en kind en voer weg in het schip en ze voeren bij (het eiland) Arataneni binnen.

Hij vroeg de dorpelingen: „Sta toe, dat men het schip aan land haalt en het hier

na ineni mato manda ainiangga kuraini ineni”.

Maika nugha kinitatataio.

Maika iararomana Nomi. Maika waigha iodi ndere rana nafagha iana mani. Maika ionaika rinusa duradai. Maika nusa ghoe Nainusagha, ne ghoe Moinusagha.

Maika iana kowaigha ndeika we nosai. Maika iara kakadurima Andenuiwa nina. Ioaieka we raia. Ioaina nuni angga maisangga nuni kiwe Andei, Andei kiwe nunggu wano.

Man van Nubuai.

94. Seradori en Insosi.

Seradori. Sapari wumana rini-ghaiesagha, esagha nasana Senggoi. Maika wumanaika Seradori iasondori. Iasandorieka iamona riawogha. Maika sokoda Isosi na aiwogha.

Sokadaieka Isosi ninagha sarao. Maika mamboigha kikamobuari. Amobuarieka Isosi we sana riwiamagha Inarenai, we sana riwarimagha Nuamaghi.

Maika mamboigha amobuarieka Seradori wu naiwigha rira nafagha, we gha. Maika kisi bingha wo na. Kisiki woieka kiwo ma

bij U blijft liggen, dan kunnen we de goederen hier opslaan”.

Maar de mensen van dat dorp verwierpen hem (en verloren zodoende de kennis van scheepsbouw).

Toen voer hij bij (het eiland) Meos Noem binnen. De jongen sprong aan wal en ging op het strand lopen om vogels te schieten. Op zijn bevel ging toen dat eiland los en kwam achter hem aan. En het eiland werd gedeeltelijk het eiland Nau en gedeeltelijk het eiland Moor.

En hij schoot pijltjes aan wal, die sago-palmen werden. Toen voer hij regelrecht naar de Vreemdelingendorpen. Daar werd hij na verloop van tijd koning. En als hij weer in deze samenleving komt wonen, dan zal het zover komen, dat de mensen hier Vreemdelingen (Europeanen) worden en de Vreemdelingen Papoea's.

Seradori. Sapari stal zijn palmwijn, Senggoi geheten. Bij het stelen greep Seradori hem en toen nam hij zijn medicijn en gooide Insosi met die medicijn.

Daardoor werd Insosi zwanger en haar broers liepen bij haar weg. Vervolgens kreeg ze een dochter Inarenai en een zoon Nuamaghi.

Toen de broers bij haar waren wegge-lopen, nam Seradori een mes en trok een prauw in het zand, waarin hij met zijn vrouw wegroeide. Daarop gingen ze samen

Soko, maika ko ma Boisineki makoina, maika kiwo ma Korido wéa, maika kiwo ma Iamina, kiwoma Rakide, kiwo ma Soware, maika ko ma Tarawai, ko ma Eraro, ko ma Boragha, ko ma Tabi, maika ko ma Kaipuri, ko ma Pawo. Maika kirighaiki wéa ma, wo roma Aiomi, ko ma Rofono, wo ma Biagha ma. Maika wo ma Andegha ma.

Maika Seradori iaruka sagha. Ionaika Nuaiwi wuka danggi-gha, wesaiana matangu. Saianeka so unagha rewo, saiani, saiana unagha tamoieka unagha iosare ra nina.

Maika inawa Seradori ra nda saianina. Saianieka iosaro niro wéa ra nina.

Maika inawa ionaika sairagha kitaghainina. Sairagha sagharai-ka matangu Seradori ra ndau iowa, Iamona adagha sakuri. Iowaika inawa kirarinio.

Pedeiwini-Nubuai.

naar Biak, ook naar Bosnik, naar Korido, naar Iamina, naar Rakide, naar Soware, naar Tarawai, naar Eraro, naar Boragha, naar Tabi, naar Kaipuri en naar Pawo. Toen keerden ze weer terug en roeiden binnen bij (kaap) Aiomi, roeiden naar Noemfoor en naar Biak. Toen gingen ze naar het Vreemdelingenland.

Seradori schikte een vuur en zei tegen Nuaiwi, dat hij brandhout moest halen om zich te verbranden. Daarbij gooide hij eerst de hond (er in) om te verbranden. Na afloop hiervan stond de hond weer op en liep verder.

Toen ging Seradori zelf in het vuur en verbrandde. Vervolgens herrees hij weer goed en liep verder.

Toen zei hij, dat ze een initiatie-ceremonie moesten vieren. Daarbij kwam Seradori zelf te voorschijn om te dansen. Hij had een lans, waarop hij steunde. Toen hij danste prees men hem.

95. Aighei Ghanai bovennatuurlijk bevrucht.

Arui. Maika mainggi damano so ado, mainggi Inaiwaroki, mainggi Inaiwakamani. Maika wo nafagha ndero, maika samo uirana-gha so Aighei Ghanai na. Maika we sana Arui maika riwarimagha Nusifiori.

Maika dagha kikamobuara Nusifiori. Aighei Ghanai ianibari. Ianiba riwarimaghaika wetera ghagha regha maika iuana na

Arui. Die was met de harpoen aan het vissen samen met Inaiwaroki en met Inaiwakamani. Toen liep hij het strand op, sneed een pisangblad af en wierp daar Aighei Ghanai mee. Ze beviel van Arui en van haar zoon Nusifiori.

Een raak liet Nusifiori achter en Aighei Ghanai huilde over hem. Daarom wendde ze de prauw naar land en vroeg in de dorpen naar hem. Zij vroeg er de Noemforen

nuigha wario. Iuana Rofonggigha wario, iuana Korodonggigha wario, iuanga paiki wario.

Arui ioaina Mandena minana rosagha, nasanaï Mawowi maika uka buigha wario. Maika inai wosadoi. Ionaika matau muna inai. Ionaika muna inai Aighei Ghanai.

Maika rarighari wo ma Rofonggigha. Maika ionaika Rofonuigha anaio, Korudonuigha anaio. Maika ionaika nugha anaio kiwe nunggui.

Maika nitera ma Manokwari, maika riwarimagha, rinasanaï Arui, eno ani Nusifiori. Maia-nina.

Pedeiwini-Nubuai.

naar, ze vroeg er de lieden van Korido naar. Maar haar vraag had geen resultaat.

Arui zat in Mandena op de berg Mawowei (op het eiland Biak) en hij blies op de Tritonschelp om haar. Daarop bereikte zijn moeder hem. En vervolgens zei ze, dat hij zijn eigen moeder moest doden. Toen doodde hij zijn moeder Aighei Ghanai. En zij keerde terug en ging naar de Noemforen. En op haar bevel kwamen daar de Noemfoorse en Biakse dorpen te liggen. Op haar bevel kwamen daar dorpen te liggen en ontstonden er de mensen.

Zij is verhuisd naar Manokwari. Zij had een zoon, die Arui heette, en nog een ander was Nusifiori. Zo is het.

96. Seraïomi bevrucht door Imbaraseni.

Napans.

Iakiki imani Seraïomi. Iyoina Aiomi-rewowako iwe wao. Iwe hu iwahaia fiaino, here iyanao.

Iyana weka binda natio, irinasandai Imbaraseni, iso asina, iso-ada rawama, iyonofa: „Aiwei mosaba tinggu yao, yawe asinani hangga rawamani soiwa hangga diawa Seraïomi hahunda”.

Seraïomi iyana ha ianabuno angga iyenggaia pataio, we waita hio, irinasandai Sorondaupi Iakiki. Weka oramoä Seraïomi iyamoke iwu riwaitéa hu iyamoka ruma. Weka imai inasa wa iya-

De vader van Iakiki is Seraïomi. Hij zat op de kaap Aiomi om een prauw te maken. Daarbij werden zijn handen moe en hij legde zich neer.

Nu was er een vrouw, Imbaraseni genaamd. Zij rolde een pandanblad op en wierp het weg op de Oostenwind met de woorden: „Als ik een echte adellijke Aighei ben, dan zal dit blad met de oostenwind weggedragen worden en Seraïomi aan de dij raken”.

Toen nu Seraïomi daar lag, sprong te middernacht zijn been open en het werd een kind, dat Sorondaupi Iakiki heette. 's Avonds trok Seraïomi heen met zijn kind en trok naar huis. Toen hoorde zijn vader hem om zijn moeder wenen.

nasa inai wea. Wariboia kiwuio,
kitawara randa:

*Iokokowae Awiniso Nuponio,
Awino Imbaraseniso Napaponio.
Masereni iokokowae Awiniso
Nuponie.*

Kimainggua ihuano iyonofa:
„Miti inani?”

Ihuana Aiwei Meremberei hua
iyonofa: „Inani iyoina rewa”.
Iyahana wariboia kira ndero
onaio. Kira ndauo ari isira wia-
ma inuki ari ambe inani te.
Weka iyonu wekahua kira ndere
ona weka Imbaraseni ira ndauo
ihamona sakura mambokio.

Ira ndaue iyonofa: „Waitéawa
kari yaiwaitanie mani era ha
odina iworaia”.

Ari kipama ronggoia e adara
mania. Mokua iwu waita hua
iyamokiwi Somambowa iriuriwa
ndero. Weka Seraiom iyonu iri-
wariboia: „Mimbu wani maha
Somambowa iriuriwa maha ru-
mawa ha”.

Manda isi binda iri iwe bina
bawa iyonofa: „Ambe yanina
wari te”.

Weka ihariwani iniroe iwe wi-
mabo ha iniro. Weka iwu waita
hua iyamokiwi sawausara risini
fono iminana Meokwundi.

Weka imai iyesie iyefa niwaia
we hesa. Weka Sapari iyodi here
iyuna hesa. Weka ira ha iwara-
warangga anasa wetero, Iyono-

De gezellen namen hem op en zongen:

Hij is bewogen over Awiniso Nuponio,
Awino Imbaraseniso Napaponio.

De Heer is bewogen over Awiniso Nupo-
nie.

Toen zij voor anker lagen, vroeg hij:
„Zien jullie mijn moeder?”

Hij vroeg het aan Aiwei Meremberei. Die
zei: „De moeder zit op de kaap”.

Hij zond de gezellen om aan land te gaan
en het haar te zeggen. Ze kwamen naar
buiten, maar hij bekeek de meisjes, maar
het was zijn moeder niet. Daarop gaf hij
opdracht en zij gingen aan land en op zijn
bevel kwam Imbaraseni naar buiten met
een staf van genemon-hout in de hand.
Zij kwam te voorschijn en zei: „Dat kind
is mijn kind, op wien de vogels aan
komen vliegen om op zijn lokken te gaan
zitten”.

Zij sloegen de vogels echter met hun pijlen
en verjoegen ze. Tenslotte nam zij het
kind en trok er mee naar binnen naar de
bovenstroom van de Somambowa. Serai-
omi zei tot zijn gezellen: „Haalt deze
prauw naar de bovenloop van de So-
mambowa het land op naar dat huis toe”.
De man zag de vrouw, maar het was een
oude vrouw en hij zei: „Ik ben niet
zwanger van haar”.

Daarop veranderde zij zich en werd een
knappe jonge vrouw en toen was ze
knap. En toen nam hij het kind en trok er
zingend mee hier naar het achterland en
bleef op Meokwundi.

Daarop klom de vader naar boven en
sneed een klapper aan voor palmwijn.
Maar de Morgenster klom naar beneden
en dronk de palmwijn op; en toen hij er

fa: „Mano ani iyuna yaihesani?”

Nua onofa: „Amari womo”.

Iana weka ira ha iyoare ihawa.
Weka fesa Sapari. Ifesi weka sai
weka iyonofa: „Awaferayao.
Yawe yai-kunggariwanina weni
we awo. Hua awaferayao. Fimbo
awuka awo awe fimbo ka ting-
guo, tinggue baba yonaweni”.

Weka wiamaia odi erino. Weka
iwu awuwanda, irinasandai Na-
riori, iosi na susia. Weka sasa
weka iana hua iyara waitéa,
nasandai Seradori.

Weka imai iwe sahiri hua owa.
Owa hua waitawa iwarawara
imai. Ihuana saira iyona iyafa:
„Mano ani awenakiwa yaiwia-
mani sado waitani weni?”

Ari onofa: „Amari womo. Mana
bawa boha ino”.

Weka ira maha sahirani. Wai-
tani iyambora isirio iyonofa:
„Daidani”.

Isara ha ifesa mana bawani.

Weka wiamawa, imai, mang-
gaia bawaia, iyomofiki amoko
kiniwe Sokuo, kiniwe Rofono-
sauo, kiniwe Masinaminungguio.

Kinambo kimesi oaro. Oai weka
iwu irihuna. Hua iriwinduai
nandukia. Iraiki ndaueka iwu
kawano safaia, iso mani nan-

naar kwam zoeken, stond de bamboekoker
daar leeg. Hij zei: „Wie heeft er mijn
palmwijn opgedronken?”

De dorpelingen zeiden: „Wij niet”.

's Nachts ging hij daar op wacht zitten
en toen greep hij de Morgenster. Toen hij
hem gegrepen had en de morgen kwam,
zei hij: „Laat mij los. Dan zal ik jou
geven, datgene waarmee wij ons over kun-
nen bakken. Laat mij dan los. Neem
daarna een vrucht en dan moet je precies
zo doen, precies zoals ik je zeg”.

Toen kwamen er meisjes naar beneden en
gingen baden. Daarop nam hij een
bintangoervrucht, Nariori geheten, en
gooide haar op de borst. Het begon te
jeuken en 's nachts kreeg zij een kind,
Seradori genaamd.

Haar vader hield een initiatieceremonie,
waar men kwam dansen. Tijdens het
dansen zocht dat kind naar zijn vader en
hij vroeg aan de feestgenoten: „Wie heeft
er bij mijn dochter geslapen, dat ze een
kind heeft gekregen?”

Ze zeiden echter: „Wij niet. Misschien
een oude man”.

Daarop kwam die naar dat feest en toen
dat kind hem zag, zei hij: „Dit is mijn
vader”.

Hij stak de armen uit en pakte de oude
man.

Daarop zijn de meisjes, de vaders, de
mannen, de ouderen en de grootouders
weggelopen en dat werden de Noemforen
en de Biakkers en de mensen van Mansi-
nam.

Zij alleen bleven bij elkaar. Na verloop
van tijd nam hij zijn hond en ook zijn
twee loeries. Hij nam ze mee naar buiten,
verzamelde brandhout van de motoa-

dukia nda wesanggio. Iwuki nderangga kinisikiniroio.

Weka iso huna wéhao. Sanningga iwu nderangga iniro. Ihahuna huna: „Ara ndaue saianayangga awe awaha ndaue awe oharaya ndere yamosa here yamaina waidoni”.

Mokua iyotare iwu mani nandukia. Iyodara hua kira iyamoka ruma. Iyamoka ndauangga mosia foko.

Waité iyede fone isirio iyona inai iyonofa: „Daidani ira ma we-wa”.

Ari inai iyonofa: „Iwe mana bawa wewa yanitatahio”.

Ifoi hua irausara ruma fone iyoina rumareka. Iyoare irowara saserapio. Iyiwani hua ira fone iyodina buboa.

Ihamona irirewanda. Ira ndere irira nafa. Iwe iyengga wananda iyepua nafa ndume we kaparo, dura ma maina rumareka.

Enaka saieka iyona binda iyonofa: „Awonofa mana bawa wea. Nemani asira yawe kapaini ma maimbeni. Awu inambo idihai: saiwu, ferefa, iso inambo kesina kapaini. Ibara awiniki, awaiki wa kinitata ha ya wewa”.

boom en gooide de twee vogels in het vuur om te verbranden. En toen hij ze er uit haalde, waren ze alle twee weer goed. Toen gooide hij ook de hond er in en toen die verbrand was, haalde hij hem er uit en hij was goed. Hij zei tegen de hond: „Treed naar voren en als ik verbrand ben, steek dan je voorpoot in het vuur en rol mij er uit, zodat ik neerval en in de rivier hier blijf liggen”.

Tenslotte stond hij op en pakte de twee vogels. Hij riep ze om te komen en trok weg naar huis. Toen hij buiten kwam, was het ebbe.

De jongen kwam uit het achterhuis en herkende hem en zei tot zijn moeder: „Het is vader, die daar aankomt”.

De moeder zei echter: „Ik heb een afkeer van hem, omdat hij een oude man is”.

Hij klom naar binnen en liep het huis door van de achterkant af en ging in het voorhuis zitten, waar hij over van alles zat na te denken. Toen stampte hij (met de voet) en ging naar het achterhuis, waar hij naar beneden ging.

Hij nam zijn bord, ging de wal op en kraste in het zand en met zijn rechtervoet stampte hij het zand naar boven tot een schip, dat te water ging en bij het voorhuis bleef liggen.

Ze sliepen tot de morgen en toen zei hij tot zijn vrouw: „Je zei, dat ik een oude man was. Nu kun je zien, dat ik een schip gemaakt heb om er in te zitten. Haal de goederen van ons allen, de regenkappen en de boombastkleren, opdat wij samen aan boord van dit schip kunnen gaan. Dan zullen we gaan zoeken naar je vaders en moeders, omdat ze een afkeer van mij hadden”.

Arawa inai imaiki ha kimain diki onofa: „Manoani iyatana ha ineni weni hinggā hanowae?”

Weka binda iyona iyonofa: „Kāparo, yaimanda iwo iyatana. Anambo ambaramu ma wa yasimuo wa yanisamue”.

Mokua iyonofa: „Mitiyao yasimu ha moka. Yaimanda iniamai wewa iri anggamoka wetero”.

Imaiki aniko, inaiki aniko. Binda iyamoka iyosaina wafera, manda iyosaina warea.

Weka ihuana binda: „Wani iyara wohona?”

Binda iyonofa: „Wani iyara ma-ha Wairowa”.

Iyamo kere, nemani Warandaia atana kapare baba Mandaramaki.

Josef-Napan.

97. Seraiomī en Imbaraseni.

Seraiomī so marangha ma, sowa Imbaraseni, duna Manggoarirewo. Maika ra nde ioba ghagha. Maika Imbaraseni wu asinagha. Wuke so ma Seriomī ghero. Asinagha diawa irotaiwugha, maika naghao, pino, maika pata we kuo. Kugha rinasanai Masereni.

Kugha nibao. Kiwu ghagha ndau. Kipaka edogha. Imai kisi kugha oaina edobogha, kipatoa

Ze voeren naar de vaders en moeders en bleven bij hen liggen. „Wie is het, die dit gemaakt heeft?” zeiden ze. „En wat is dat nou?”

Toen zei die vrouw: „Een schip; mijn man, die heeft dat gemaakt. Wij komen samen jullie opzoeken, opdat ik jullie eens kan bezoeken, omdat ik zo om jullie gehuild heb”.

Ten slotte zei ze: „Nu hebben jullie mij gezien en ik heb jullie al gezien. Mijn man is beschaamd en daarom gaan wij op ons zelf verder trekken”.

De vaders begonnen te huilen en de moeders begonnen te huilen. De vrouw trok weg en ging op het achterschip staan en de man op het voorschip.

„Waar moet deze prauw heenvaren?” vroeg hij aan zijn vrouw.

„Naar Wairowa moet deze prauw varen”, zei de vrouw.

Ze trokken naar beneden en zo maken de Hollanders nu schepen naar het model van Mandaramaki.

ndau, kitaghara rano iafa:

Masereno iakekewa aghuiniso nuponio

Aghuino Imbaraseniso.

Kitaghara aumani ghegheri iata-wa woraimuagha. Mangha pama muna ghegheri na woraimuagha.

Maika nungguangi kira ndau. Binangi kira ndau oaina Manggoarirewo. Kugha siki ari inani iewomo.

Kipatoa kikakawara, kikari Ghuieinieirewogha. Maika Masereni ianike sara ma Imbaraseni. Maika kimaina nafa rewoa. Maika binggigha kinisinggi kira ndau kikafa: „Inai ra ndau ewomofino. Ra ndau ghoifurio”.

Iede ma kugha sirio iodi fetu-toi inai. Kisiko ma inai riruma-gha sao. Wariboigha kimaina.

Bingha iuna ado we wiwiro woi-ki ma ghagha ghero kikanggi. Kimaingha paiki wa ranina. Ani sira bingha niroeghasi nikorake ioai ri bingha.

Ghamabai-Nubuai.

roeiden af en zongen het volgende lied:

Onder het zingen scheerde er een spookvogeltje, een loerie, langs zijn golvend haar. De man en de anderen sloegen de loerie van zijn golvend haar.

Toen kwamen de mannen te voorschijn. En de vrouwen kwamen te voorschijn, die op kaap Manggoari woonden. Het kind zag ze, maar het was zijn moeder niet. Ze voeren af en passeerden kaap Ghuireinie. Toen strekte Masereni huilend de armen uit naar Imbaraseni. En ze gingen liggen aan het strand buiten. De vrouwen versierden zich en kwamen te voorschijn en zeiden: „Je moeder komt nog niet te voorschijn. Die komt het laatst naar buiten”.

Ze kwam er aan. Het kind zag haar en sprong zijn moeder om de hals. Ze gingen naar boven naar het huis van de moeder en de gezellen bleven in de prauw.

De vrouw bereidde vis en pap en bracht het naar beneden naar de prauwen en zij aten er van. Ze bleven liggen en konden maar niet verder gaan. Toen hij gezien had, dat zijn vrouw knap was, wilde hij beslist bij zijn vrouw blijven.

98. Aighei Wokakai bovennatuurlijk bevrucht.

Napans.

Amuwondewani iso irisura we rewambe, raiwa ma, iyararaiwa ma nana Bituraki kimuna Faisai. Weka Aiwei Wokakai hekia, iwu nde weka iyepandiana iha-nunda. Weka diawari ha we waita. Inina sara ha bao, weka

Amuwondewani wierp zijn koperen haar-kam weg en al draaiend dreef hij aan op de plaats, waar de Bituraki Faisai gedood hebben. Toen heeft Aighei Wokakai hem aangehaald en hem aan land gebracht, waarna ze hem tussen haar dijen vastklemde; en toen schramde zij zich er

iyario. Iyari haweka ifasongga ndere kiwaiana. Weka we wo, we rawo.

Waita iyoai nibao. Imai ihuambari weka irana diawatie ma. Irikaiwasa odi nderari waita isiki initatakio. Maika imai ihameni. Ihameni ha amino.

Aweka iwu irihuna Nefawawuri. Kisira ha ihunggariwani.

Weka iyarua saha mokua kiso huna ndauo sani. Sani ha mokua ihowai ndere iyosara. Aweka Amosandewani matangu isoi we nda wara sa sani. Sani ha we waribo. Aweka ira ndaue.

Ra ndaueka waita iyede ha iya-fa: „Mino, daidani ira ma weni”.

Inai iyonofa: „Waitai, awaini iniaroharaiwiari”.

Aweka irenatopia iyonamo. Iyongangari isi manda. Isi manda ha iniwirawari. Enaka saio. Sai hua iyahawai iriwominggia iya-fa: „Manda ikamowo”.

Kira ndere kiwaina waitaini ifasongga we rawo wea. Kiwu daue kikanana waboa, amowa Anderisiwa hero.

Justina-Ambumi.

aan en kreeg een kind. Ze was hoog zwanger en beviel van hem. Na de bevaling begroeven ze zijn navelstreng aan land en die veranderde in vruchten en kralen.

Het kind groeide op en zijn vader vroeg naar hem en die kwam in een barkas aan. Zijn mensen sprongen aan land, maar de jongen zag hen en wilde hen niet. Nu had zijn vader zich verborgen en bleef verborgen zitten.

Toen nam hij zijn hond Nefawawuri en hij ging met hem weg om zich over te bakken.

Hij schikte een vuur en toen wierpen ze zijn hond in het vuur, dat hij zou verbranden. En toen dat klaar was, schudde hij zich af en stond weer op. En toen heeft Amosandewani zich zelf in het vuur gestort om zich te laten verbranden. Na de verbranding veranderde hij in een jonge man en kwam vervolgens te voorschijn.

Toen hij te voorschijn trad, kwam de jongen er aan en zei: „Moeder, daar komt vader aan”.

De moeder zei: „Kind, je vader is buitengewoon lelijk”.

Maar toen hij er uit kwam, begluurde zij hem en daarna herkende zij haar man. Toen zij haar man herkend had, stond zij versteld over hem. Ze sliepen tot 's morgens en 's morgens riep hij zijn slaven en zei: „Breekt op, dan gaan we weg”.

Ze gingen aan land en groeven de navelstreng van het kind, die in kralen was veranderd op, en haalden die er uit en legden ze boven op de prauw en trokken naar beneden naar het Vreemdelingen-district.

99. Witosi op bovennatuurlijke wijze bevrucht door Konaioi.

Konaioi. We niagha rudo anasado. Ieka ruiwa na anasado foaigha ghero. Wiamagha ra ndau wandu aigha. Rinasanai Witosi. Ianimgha sira anasagha ruiwa gheigha, wuka iuno. Maika ioaina rumagha.

Saiengga ienaka saro. Ieneka saiengga ninagha sara, iara kugha, maika ioaiwi nibao. Maika kugha ianiko sara ma ghaidourigha.

Maika imai wu kana ghado kowaigha, ianggi ghaidourigha. Kiwu kugha ghero kisi inai oaina ghagha. Mambogha iorora, imai iapurao, inai ioaina bunggha, kiwo wa uana rumaigha. Uana rumaigha paiki, iafa: „Iomana kugha ani ghoe?”

Maika warima ianika sara ma urigha ghaido. Maika ko sado Konaioi. Iamona kowai kana ra ndauo. Iosaina raradosaronggare. Kugha ianike iata nde fesa imai. Maika imaiki kiwu wiamagha kitoi nde iosaina anagha, kowuarinina.

Oaiengga binggha nitata rimangha. Maika saiengga manggha wu unagha, wu kowaigha, iana manigha sarana. Ra ndau wu dano, iaruka sagha. Weka so manisaranagha nda saiani. Manisaranagha iotaisa, ra ndau sunana masinggha.

Konaioi deed zijn semen in een bamboe en liet het in de bamboe de stroom af-drijven. Een meisje kwam naar buiten om het een en ander te wassen. Ze heette Witosi. Ze keek op en zag de bamboe stroomafwaarts drijven, pakte hem en dronk er uit. Toen bleef ze in huis.

De dag daarna sliep ze tot de morgen. En daarop was ze zwanger, kreeg een kind en bracht het groot. Het kind strekte huilend de armen uit naar de bovenloop.

De vader nam pijl en boog en schoot ze naar de bovenloop. Ze haalden het kind naar beneden en zetten het met zijn moeder in de prauw. Haar broer zat voorin, de vader stuurde en de moeder zat in het midden. Zo gingen ze bij de huizen rondvragen. Maar ze hadden geen succes. Hij zei: „Waar zit hij, die stilletjes omgang met mijn dochter heeft gehad?”

Maar de jongen stak huilend de armen uit naar de bovenloop. Daarop bereikten zij Konaioi. Hij nam pijl en boog en kwam te voorschijn. Hij ging staan aan het begin van de brug. Huilend snelde het kind de wal op en greep zijn vader. Toen pakten de vaders het meisje en wierpen haar aan land, zodat ze op de grond kwam te staan en roeiden bij haar weg.

Op den duur wilde de vrouw niets van haar man weten. Op een morgen nam de man zijn hond en de pijlen en schoot een paradijsvogel. Hij ging naar buiten, verzamelde brandhout en legde vuur aan. Toen wierp hij de paradijsvogel in het vuur en hij verbrandde. De paradijsvogel herrees, kwam er uit en nam een bad in het water.

Ieka so unagha nda, saiani. Unagha iotaina sadogha nduno niro.

Maika matangu Konaioi ra ndau saianina, iundighari niroe iotaigha iosaro. Ra ndau suna moka reraka worai, iamona kanagha ra ma ruma ma bingha, sumo rumaidorei, ieka iesi nduno. Iamei ioaina kamboa.

Riwarimagha ianiko. Ianibeka imai ionéa. Maika bingha sira mangha wa niro, ioaina dogha na kambobogha. Bingha iede ndere fetutoi, kisioaina kambo-bogha.

Oaieka kinata Rowekoani fama siwagha. Konaioi iede ionama Rowekoani iafa: „Firuma, atano moiwauio aseka siwagha inewake?”

Iokofai iafa: „Binabawagha niui aino”. Maika iedewa moiwagha niruigha seka siwagha na wéa.

Bingha nisini moka. Oiso wari-magha kirafai Rowekoani. Maika Konaioi iedewa riburinieigha ma rumagha.

Maika Rowekoani iokofai ribingha wui wuari. Rowekoani, ghorio anio, rafa bingha maisa nipakuo. Ani iosai ianiko.

Mangha ra ma sira wa ghoigha rawuarinina, ra nde, iowana sairagha. Iowagha maisa saito-peangga fanggura siwagha we una „wo’o”. Kipai we manisara-

Toen wierp hij de hond in het vuur en hij verbrandde. De hond herrees uit het vuur en herstelde.

Toen kwam Konaioi zelf te voorschijn en verbrandde zich en bakte zich over tot een mooi mens en oprijzend stond hij daar. Hij kwam te voorschijn, kamde zich, na het nemen van een bad, de haren, nam zijn boog en ging naar huis, naar zijn vrouw, sneed de vloer onder het huis open en klom toen naar boven. Hij verborg zich en ging op de rustbank zitten. Zijn zoon zat te huilen. Daarom riep de vader hem. Toen zag de vrouw, dat haar man knap was en daar op die rustbank zat. De vrouw ging naar binnen, omarmde hem en ging met hem op de bank zitten.

Na verloop van tijd hoorden zij (de slang) Rowekoani op de trommel slaan. Konaioi ging Rowekoani bespieden en zei: „Vriend, wat voor een leguanenhuid heb je daar op je trom gespannen?”

Maar hij zei voor de grap: „Het vel van een oude vrouw”. Maar hij had een leguanenhuid genomen, waarmee men de trom bespant.

De vrouw had zich al versierd. Met vrouw en kind ging hij naar de overkant naar Rowekoani. Toen ging Konaioi zijn neus-versiersel halen in huis.

Rowekoani verkrachtte de vrouw en pakte haar weg. Rowekoani, die slang, kronkelde zich om de vrouw heen tot aan haar midden. En die stond te huilen.

De man kwam er aan en zag, dat de slang was weggegaan en ging naar binnen en danste op het feest. Hij danste tot de morgen en sloeg de trom (haast) stuk en zei: „wo’o”. Hij sprong op, veranderde in

na ronina. Rokangga nu ani kiwarababunina ghado ghoigha, iundighanina we augha, nasana Aimeri. Siwa nasana Soremani.

Ghamabai-Nubuai.

een paradijsvogel en vloog weg. Daarop ging dat dorp te gronde samen met de slang, die zich overbakte tot een *Auo*, Aimeri genaamd. De trom heette Soremani.

100. Konaioi, de verborgen echtgenoot van Sosambini.

Napans.

Binda nasana Sosambini. Ambe inai inonaiwari te. Weka Konaioi isumo anasa iyimamisusu rudo anasa, inosa piao. Iso hu raiwa.

Raiwa weka Sosambini iyambora ndaue isiro. Isi hua inidurana sanduo ndauo. Iwuke iyuno. Iyungga iniari irisusia sasao, iwediadi waita mano. Waita iyanisa horudo hana. Weka iyonaimai kokumai iyafa: „Matanawayaya so mimbuyae ibo ibara imai”.

Waitani iyanika ariewa kiwo sa weka Konaioi iriwariboia kirandaauo, kiwu hana iyandawari hua, kiriwaita initatakio.

Weka Konaioi matanggu iwu irihana ndauo, weka iriwaita ihasona Konaioi. Weka inai iyambora hari iwe mana bawani ewa initatako. Weka manggaia iwaiki amowo. Hua inai kisiesa

Sosambini was een vrouw, voor wie haar moeder niets voelde. Nu hakte Konaioi een bamboe af en urineerde daarin, sloot hem toe en gooide hem weg, zodat hij wegdreef.

Toen hij aan kwam drijven, keek Sosambini naar buiten en zag hem. Daarop kwam ze naar beneden in haar sanduprau, pakte hem op en dronk er van. Na het drinken begonnen meteen haar borsten te jeuken en zij kreeg een mannelijk kind. Het kind huilde om pijn en boog en zei toen tegen zijn vaders jongere broer: „Maakt ze voor mij, dan kunnen jullie mij meenemen en kunnen we vader gaan zoeken”.

En omdat dat kind lang huilde, roeiden ze naar boven en toen kwamen de gezellen van Konaioi buiten en zij namen de boog en schoten op hem, maar zijn jongen versmaadde hen.

Toen haalde Konaioi zelf zijn boog te voorschijn en toen pakte die jongen Konaioi. Toen zijn moeder gezien had, dat hij een oud man was, wilde zij hem niet en haar broers draaiden zich om en trokken weg. Maar de moeder en hij

ndume uaina Konaioi iriruma.

Oai haweka Konaioi iwu irihuna, kisikira ma Inggorosai mahua. Weka iyarua sa, iso huna ndaue sani, huna ihowahi iyosaina rea. Iniari matanggu isoi we ndauo. Sani ha mokua iyapai ndere iyosaina rea. Kisiamo ndau wa ruma.

Weka Konaioi waria ira fom ba imai ifesi. Fesi hua iyona iriwai-tai: „Ara fure awu baraia na awini yana rifuo”.

Waita ira furo iwuko. Ineri inai iyamboradai fono ari isiri iyonofa: „Nengga inihairi iniro wéhao”.

Maika iyuangga Rowekoani oro iyofara Konaioi iyafa: „Itawai-wa waitaini”.

Aweka nenggahua binda iyarumana sura. Binda Sosambini iyosaro, Konaioi ira ha iwu sura. Oi Rowekoani ira ma Konaioi iribinda. Iwe kisioaina reisarongga, iwe iworai nana binda iha-hunda. Weka Konaioi warini kisikipokisi. Iyambora ari bindani Rowekoani iwuio.

Weka owa ha ianabuno, weka iso saira mamasa, weka ihangga waisara rumarekawa. Hua waria ihangga waisara buboa wéhao. Iniari kisikiwe „wokake”.

klommen naar boven en bleven in het huis van Konaioi.

Na een tijd nam Konaioi zijn hond en ging met hem naar de berg Inggorosai toe en schikte een vuur en gooide zijn hond in het vuur, zodat hij verbrandde, maar de hond schudde zich af en ging op de grond staan. Direct wierp hij toen zichzelf er in en toen hij verbrand was, sprong hij op de grond en ging op de grond staan en trok met hem naar buiten, naar huis toe.

Toen kwam de jongen van Konaioi uit het achterhuis op zijn vader toe en pakte hem vast. Daarop zei hij tot zijn jongen: „Ga naar achteren en haal mijn tasje bij je moeder, waar ik pinang uit eet”.

De jongen ging naar achter en haalde het en toen keek zijn moeder hem uit het achterhuis achterna en zag hem. „Nu is hij weer erg knap geworden”, zei ze.

En toen heeft Rowekoani, de slang, Konaioi een poets gebakken. Hij zei, dat hij een feest wilde vieren voor de kinderen.

Na een poosje had die vrouw haar kam vergeten. De vrouw Sosambini bleef staan wachten, maar Konaioi ging de kam halen. De slang Rowekoani ging naar de vrouw van Konaioi en liet haar bij zich zitten aan de deuropening en legde zijn kop op de dijen van de vrouw. Toen klommen Konaioi en zijn zoon samen naar boven. Hij keek — en Rowekoani had zijn vrouw gepakt.

En toen ging hij dansen tot midden in de nacht en het kwam tot een druk feest. Toen pijnde hij in de dakpaal van het voorhuis en zijn zoon pijnde ook in de dakpaal in het achterhuis en toen riepen

Hua ruma baino. Binda iniwe
aimuaku ari manda wari kiniwe
mani wano.

Kepala Ambumi.

101. De slang verkracht de vrouw van Konaioi.

Napans.

Konaioi. Iyimamisusu rudo ana-
sa hua iwe raiwa. Itosawinui sara
ha ihasona iwuke iyuno iwediadi
waiteio, irinasandai Doranggiai.
Weka kinambo oai ha iniba iya-
nisa horudo hana. Iyanisa horu-
do hana huo kiwe ndauangga
initata ha. Aduarukia kiwei ne
angga initataha. Wo Pairukio,
kiwei nea wéhangga initata ha.
Samberukia kiwei nea wéhangga
initata ha wéhao.

Iyanikangga isara waidouriwa
boira Inggorosai. Weka iyani-
beka iwu hana hua iraiwa
ndauro. Weka waita iwu hana ri
imai Konaioi; iwu irihuna irai-
wi ha iwesaianio na Naikerao.
Weka Konaioi matangu saiani
wéhao. Weka iniroho. Weka ira
maruma maha binda kisi waita
kinambo oaro.

Haweka Kuru Paisai kinisini
kisikiwe sahira na Inggorosai.
Weka binda iyonofa: „Yaisura
inana ruma. Misiminda hua yara

ze allebei „*wokake*” en het huis stortte
ineen. De vrouw veranderde in een
djamboeboom en de man en zijn zoon
veranderden in echte vogels.

Konaioi waterde in een bamboe en liet
hem wegdrijven. Itosawinui stak de han-
den uit, greep hem beet en pakte hem op,
en dronk er uit, en ze bracht een kind
voort, Doranggiai genaamd. Toen ze
samen een tijd gewoond hadden tot hij
groot was, begon hij te huilen om pijn en
boog. Toen men hem daarop naar zee
wilde brengen, verzette hij zich. De lieden
van Aduara wilden hem een andere geven,
maar hij weigerde. Men ging naar de
lieden van Paira en toen die hem een
andere wilden geven, weigerde hij ook.
Toen daarna de lieden van Samberi hem
een andere wilden geven, weigerde hij ook.
Huilend stak hij de armen uit naar de
bovenloop van de rivier naar de heuvel
Inggorosai. Toen hij bleef huilen nam hij
(Konaioi) een boog en kwam er mee
naar buiten. En toen haalde het kind de
boog bij zijn vader Konaioi. Die nam
zijn hond en ging met hem heen om hem
te verbranden te Naikera. Toen heeft
Konaioi ook zichzelf verbrand en hij werd
knap, en toen kwam hij naar huis naar
zijn vrouw en bleef bij haar en zijn kind
wonen.

Toen tooiden Kuru Paisai en de zijnen hem
op en gingen met hem een initiatiefeest
houden op de Inggorosai. Toen zei zijn
vrouw: „Mijn kam is in huis blijven lig-

yawuko". Rara irinasandai Manirowu.

Weka oia irinasandai Mandawiari iwu Konaioi iribinda Oisosarinui. Owa saira weka oia kini-si binda Oisosarinui kisikira ma wa kiti saira. Konaioi iyonofa: „Yaibinda oai Mandawiari iwu yaibinda wea”.

Weka iyonaa iimukua, irinasandai Saipopi, iyonofa: „Kamuko aninado kahakangga ara ha amuna oia Mandawiari amuni fero. Iwu yaibinda”.

Weka sai weka iwu hana, ihangga waisarai iwe „*tirerere*”, mokua iyonaa „*kekeke*”. Mokua iriwaita ihambea iyonaa „*tinerere*”. Mokua iniwe sarana.

Aiweromi-Napan.

gen. Gaan jullie samen maar verder dan ga ik hem halen”. De steiger heette Manirowu.

Toen pakte de slang Mandawiari Oisosarinui, de vrouw van Konaioi. En toen zij daar die *saira* dansten kwam de slang er aan met vrouw Oisosarinui om naar het feest te kijken. Konaioi zei: „Het is mijn vrouw; de slang Mandawiari heeft mijn vrouw gepakt”.

Toen zei hij tegen Saipopi, de casuaris: „Vriend, als jij durft, ga jij dan de slang Mandawiari eens doodslaan. Hij heeft mijn vrouw gepakt”.

's Morgens pakte hij zijn boog en toen hij schoot zei de nokbalk „*tirerere*” en toen „*kekeke*” en toen zijn jongen schoot zei hij: „*tinerere*”. Tenslotte veranderde hij in een paradijsvogel.

XI. DE HEMELVOGEL.

102. Anaghadagha.

Anaghadagha. Rimangha rinasanai Mitataresai. Wuieka ninagha sara. Maika Mitataresai ionéa kiwo kiwe da. Kiwo kiwe daika kiwowuara rirowugha. Maika Anaghadagha wea Mitataresai rietokugha, we Mitataresai rirowugha. Rowugha Weaserai Weandei.

Maika kiwo sadoio. Maika kima-indikio. Maika etokugha iafa: „Mitataresao, arirowu Anaghadagha we ma ini”.

De man van Anaghadagha heette Mitataresai. Na het trouwen werd zij zwanger. Toen gaf Mitataresai een oproep, dat ze op raak zouden gaan. Toen ze weg waren gegaan voor die raak, had men zijn draagtas achtergelaten. Daarom gaf Anaghadagha aan de jongere broer van Mitataresai die draagtas, Weaserai Weandei geheten, mee.

Toen zij hem (de oudere broer) bereikt hadden, gingen zij bij hem liggen. De jongere broer zei: „Zeg Mitataresai, Anaghadagha laat je je draagtas geven”.